Şeytanın cürm-ü meşhudu

İzmir'den Ekrem Özden: "Şeytan bir midir, çok mudur? Bir ise eğer, o kadar güçlü mü ki, her zaman her insana ulaşabiliyor? Şeytan nasıl kötülüğü tavsiye ediyor? Vesvese verme işinde kendisine yardım eden başka varlıklar da var mıdır?"

Kur'ân, insanlığın yaratılışını anlatırken, meleklerle beraber şeytanı da gündeme taşır. Melekler itaatkâr, günahsız, isyansız, zikir ve tesbihte kusursuz, muvâfık, mütevâzı ve hayırlı kimlikleriyle; şeytan ise bir başıyla isyankâr, kibirli, büyüklük taslayan, cerbezeci, haddini bilmez, azgın, hasetçi ve düşman tavırlarıyla dikkati çeker.

Başka bir ifâdeyle Kur'ân tarafından melekler ve Peygamberlerin yüksek ahlâkını idrâk ve ihyâ etmeye teşvik edilen insan, şeytanın kötü ahlâkı, kötü mîzâcı ve kötü sıfatları karşısında da şiddetle uyarılır.

Şeytan, Cenâb-ı Allah'ın secde emrine uymamış, baş kaldırmıştı. Cenâb-ı Hak, hemen gazap etmedi, müşfikâne sordu: "Sana emrettiğim halde seni secdeden alıkoyan nedir?" 1

Şeytan tevbe etmek, pişmanlık duymak, Allah'ın gazabından yine Allah'a sığınmak ve bağışlanma talebinde bulunmak yerine; büyüklük tasladı ve tekebbüre soyundu:

"Çamurdan yarattığına mı secde edeceğim? Benden üstün kıldığını görüyor musun? 2 Halbuki beni ateşten, onu ise çamurdan yarattın; ben ondan üstünüm!" dedi.3

Oysa büyüklük ve Kibriyâ Allah'a mahsustur! Allah'ın emri karşısında hiçbir mahlûkun, hiçbir iddiâda bulunma hakkı yoktur. Cenâb-ı Hak şeytanı rahmetinden kovdu:

"İn oradan! Orada büyüklenmek sana düşmez! Çık git! Sen bir aşağılıksın! 4 Sen artık kovulmuş birisin! Cezâ Gününe kadar lânetim senin üzerinedir!" 5

Şeytan sarsıldı, yıkıldı; birdenbire yok olacağı kâbusu yaşadı.
“Rabb’im! Beni insanların tekrar dirilecekleri zamana kadar ertele” diye yalvardı. 6
Muhatabı ve isteyeni âsî şeytan bile olsa olumsuz cevap vermemesi, Cenâb-ı Hakk’ın duâ ve niyazlara ne denli önem verdiğini göstermektedir.

Yüce Allah, şeytanın bu niyâzı karşısında:
“Sen, kıyamet gününe kadar bırakılanlardansın!” buyurdu. 7
İblis, bu defa teşekkür etmek yerine, azgın fikirlerinde adeta boğuldu:
“Beni azdırdığın için, and olsun ki Senin doğru yolun üzerine duracağım. Sonra önlerinden, arkalarından, sağ ve sollarından onlara sokulacağım. Çoğunu Sana şükreder bulamayacaksın.8 Rabbim! Beni sapıttığın için, yeryüzünde fenalıkları onlara güzel göstereceğim! Halis kıldığın kulların müstesna; onların hepsini saptıracağım!” 9 dedi. Hırçınlığını, haddini bilmezliğini ve adavetini kustu.

Hazret-i Âdem’in (as) yaratılışı esnasında Allah’ın emrine muhalif davranan, kâfir olan10 ve kıyamete kadar yaşama süresi alan İblis tek başıyla ortaya çıksa da, daha sonra peşine yine cinlerden ve hatta insanlardan bir ordu taktığı bir gerçektir.

Şeytan, kendisi de cins olarak cinlerdendir. 11

Cinlerin Müslüman olanları ve kâfir olanları vardır. İlk günah İblisin kendisine ait olmak üzere; daha sonra cinlerden kendisine yeni kâfirler ve habis ruhlar katılmıştır.

Nitekim insanlardan da şeytan vazifesini gören habis ruhlular vardır.12
Bu dünya, herkes için imtihan dünyasıdır.

Suçun şahsîliği prensibiyle, herkes kendi günahını yüklenir. “Herkes kendi yaptığına rehindir.” 13 ve “Hiçbir günahkâr, başkasının günahını yüklenmez.” 14 İlâhî esasları, şeytanlar için de geçerlidir.

Demek secde emrine muhalif olduğundan Allah’ın rahmetinden kovulmuş şeytan sayı itibariyle bir olmakla beraber, şeytanın yaptıklarına, hilesine, tuzağına, şerlerine faaliyetleriyle, yapıp ettikleriyle katılan, ortak olan, ona destek veren diğer habis ruhlar da, destekleri ve yaptıkları oranında sorumludurlar, günahkârdırlar, mücrimdirler.

Hiç kimse bir başkasının günahını üstlenmez.

DuÂ
Ey insanların Rabbi, insanların Meliki ve insanların İlâhı olan Hamî-i Rahîm’im! Cin olsun, insan olsun, kalbime vesvese veren sinsi vesvesecinin kötülük ve şerrinden,

fısk ve fücurundan, vesvese ve dalâletinden Sana sığınırım. Âmin!

Dipnotlar:

1- A’râf Sûresi, 7/12. Sâd Sûresi, 38/75.
2- İsrâ Sûresi, 17/61,62.
3- A’râf Sûresi, 7/12; Sâd Sûresi, 38/76.
4- A’râf Sûresi, 7/13.
5- Sâd Sûresi, 38/77,78.
6- Hicr Sûresi, 15/36.
7- Hicr Sûresi, 15/37, 38.
8- A’râf Sûresi, 7/17.
9- Hicr Sûresi, 15/39,40.
10- Bakara Sûresi, 2/34; Sâd Sûresi, 8/74.
11- Kehf Sûresi, 18/50.
12- Bediüzzaman Said Nursî, Lem’alar, s. 85.
13- Müddessir Sûresi, 74/38.
14- Necm Sûresi, 53/38.